Zaterdag 25 Maart 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4166

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Russische doorbraak naar de Karpaten.

Enorme buit door Zjukovs troepen genomen; instorting Balkan-front verwacht.

Duizend bommenwerpers boven Berlijn en Kiel.

Churchill spreekt morgen over de komende invasie.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Nieuwe Russische successen.

„Op 24 Maart staken onze troepen ten Noord-Westen van Tarnopol op succesrijke wijze de rivier de Seret over en kwamen zij vechtende vooruit waarbij meer dan 30 plaatsen veroverd werden. Voorts veroverden zij het spoorwegstation Federov.

Onze troepen hebben de spoorlijn en verkeersweg tussen Tarnopol en Lwow doorgesneden.

De troepen van het 1e Oekraïne-front vervolgden op succesrijke wijze hun offensief en vorderden in vier dagen van offensieve gevechten van 60 tot 100 kilometer.

Zij veroverden de stad en het strategisch belangrijk spoorwegknooppunt Tsjortkov, twee districtscentra, de stad Gusyatin en de stad tevens spoorwegknooppun Zaletsjiki aan de rivier de Dnjester, en de stad tevens spoorwegstation Kutskaya. Ook veroverden zij de stad Krukhen en namen zij in de gevechten meer dan 400 andere plaatsen waaronder de spoorwegstations Sjebarovka, Vasilkovsky, Vygnanka, Dyaginista en Barvulintsy.

In deze gevechten veroverden de troepen van het 1e Oekraïne-front volgens onvolledige gege- [illegible] **pantserwagens en gepantserde troepenwagens, meer dan 500 kanonnen van verschillend kaliber, 490 mortieren, 760 machinegeweren, meer dan 500 vrachtauto's, 8 spoortreinen met tanks en andere materialen en 30 verschillende opslagplaatsen.**

In de richting van Proskurov leverden onze troepen offensieve gevechten waarbij zij het districtscentrum van het Kamanets-Podolski gebied de stad Nedzjegorsk veroverden alsook 40 andere plaatsen. Onze troepen hebben Proskurov bereikt en er zijn gevechten gaande in de buitenwijken van de stad.

Ten Westen en Zuid-Westen van Mogilev Podolski gaan onze troepen voort met de ontwikkeling van hun offensief en veroverden zij het districtscentrum van het Czernovits-gebied Dyekurany, het districtscentrum van de Moldavische republiek Floretsky en meer dan 50 andere plaatsen.

Ten Zuid-Westen van Giavoron baanden onze troepen zich al vechtende een weg vooruit en veroverden zij de stad Kamenka, districtscentrum van de Moldavische republiek op de linkeroever van de Djnester alsook 20 andere plaatsen.

Na twee dagen van hardnekkige gevechten hebben de troepen van het 3e Oekraïne-front de stad en het grote spoorwegstation Voznesensk veroverd, een krachtig bolwerk van den vijand aan de benedenloop van de Zuidelijke Boeg.

In andere sectoren van het front heersten patrouille-activiteiten. Op 23 Maart ontwrichtten of vernielden onze roepen aan alle fronten 82 tanks. 24 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 24.3).

ROEMENIË BEZET.

Het Roemeense Gezantschap in Ankara heeft bevestigd, dat de Duitsers Roemenië hebben bezet. Een zegsman zeide, dat hij slechts zeer weinig inlichtingen had. Er bestaat een grote mogelijkheid, dat het Roemeense Gezantschap in Turkije of ten minste vele Roemeense gezagsdragers niet in dienst zullen willen blijven met het oog op de bezetting. (Ankara, (AP) 24.3).

ROEMEENSE DELEGATIE NAAR TURKIJE?

De aankomst van een Roemeense delegatie wordt in Turkije verwacht op een geheimzinnige zending volgens een bericht uit Istanbul, terwijl andere inlichtingen te kennen gaven, dat Hitler grote weerstand ondervindt bij de militaire bezetting der Balkanstaten.

Uit Istanbul meldde correspondent William Wing van de Associated Press, dat de Roemenen onder leiding van Paul Steriam, Secretaris Generaal van het Roemeense Departement van Buitenlandse Zaken, er heden verwacht worden uit Bucuresti, King zeide: „Het geuite doel van het bezoek is om een handels - overeenkomst met Turkije te sluiten, doch met het oog op de verwarde toestand in de Balkan wordt een ongewoon belang gehecht aan de komst van de missie. Het is onwaarschijnlijk, dat gewone handelsproblemen zullen worden behandeld door zulke hoge Roemeense diplomaten."

Een bericht uit Madrid zeide intussen, dat volgens bekendmaking van het Hongaarse Gezantschap aldaar de Hongaarse Gezanten in de hoofdsteden van Europa's onzijdige landen — Madrid, Bern, Stockholm en Lissa- [illegible] genomen „het marionetten-regime niet te erkennen dat door Hitler in Boedapest gevestigd is."

Hoewel de Duitse strijdkrachten thans de volledige beheersing schijnen te hebben over Hongarije en Roemenië zijn er nog geen bevredigende berichten over hetgeen plaatsvindt in Bulgarije, het derde Balkanland dat bezet wordt. (Londen, (AP) 25.3).

AANVALLEN OP DUITSLAND.

Als volgt luidt een communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht: „Strijdkrachten van B-17 Vliegende Forten der 8e luchtmacht hebben heden (Vrijdag) industriële doelen in Schweinfurt en Frankfurt in Duitsland aangevallen. Strijdkrachten van B-24 Liberators van hetzelfde commando bombardeerden vijandelijke vliegvelden voor gevechtsvliegtuigen te Nancy en Saint Dizier in Frankrijk. De aanvallen van vandaag waren de 19e van deze maand zodat het record van 18 in de maand Februari door de Noordamerikaanse zware bommenwerpers met bases in het Verenigde Koninkrijk gebroken werd. Het was de 14e maal in Maart, dat doelen in Duitsland getroffen werden. P-38 Lightnings van de 8e luchtmacht, P-47 Thunderbolts en P-51 Mustangs van de 8e en 9e luchtmachten escorteerden en steunden de verrichtingen van heden. Zij vernielden 2 vijandelijke jagers op de grond en schoten een jager neer, terwijl hij opsteeg.

Slechts weinige Duitse jagers poogden de gevechtsvliegtuigen of de bommenwerpers het te onderscheppen. De kogelkussenfabrieken te Schweinfurt, welke eens meer dan de helft van Duitslands voorraad opbrachten welke noodzakelijk is voor machinerieën, vliegtuigen en motorvoertuigen, werden ernstig beschadigd in de aanvallen door de 8e luchtmacht op 17 Augustus 1943, 15 October 1943 en 24 Februari 1944. Er zijn ook andere industrieën.

Frankfurt werd tevoren vijfmaal aangevallen door de Noordamerikaanse luchtmacht. Deze stad is een belangrijk fabrieks- en distributie-centrum in het Zuid-Westen van Duitsland. Zij heeft grote rangeerterreinen, vliegtuig-propeller-fabrieken fabrieken voor het maken van vliegtuigonderdelen en andere oorlogsindustrieën.

De vliegvelden te Nancy en Saint Dizier worden beschouwd als belangrijke Duitse luchthavens en de aanval van heden was een voortzetting van het geconcentreerde offensief der Noordamerikaanse luchtmacht tegen de Luftwaffe op de grond en in de lucht. Van deze verrichtingen worden 3 zware bommenwerpers en 3 gevechtsvliegtuigen vermist" (Londen, (AP) 24.3).

DE POLITIEKE TOESTAND IN ARGENTINIË.

Reizigers uit Buenos Aires deelden mede, dat President Farrell en Minister van Oorlog Perón een verzoek overwegen, dat op 22 Maart ingediend werd door een groep van 15 pro-democratische generaals, om een einde te maken aan het militaire regime in Argentinië door het houden van vrije verkiezingen teneinde de constitutionele regering te herstellen. Deze berichtgevers zeiden niet welke machten — indien aanwezig — achter deze groep generaals staan, waartoe behoren: de oud-Ambassadeur in Rio de Janeiro Arturo Rawson, de oud-Minister Elbio Anaya en de oud-Minister van Oorlog in de Castillo-regering Juan Tonazzi.

De reizigers verklaarden, dat de laatste tijd geruchten de ronde doen in Buenos Aires volgens welke de regering spoedig verkiezingen zal uitschrijven.

Men wees erop, dat „La Razon" in een reeks hoofdartikelen steeds openhartiger is geweest in zijn eisen van de terugkeer der normale toestanden en dat de revolutionnaire regering zich naar de barakken moet terugtrekken.

Een officiële verklaring zeide enkel, dat 15 generaals een be- [illegible] bracht aan Farrell, doch [illegible] werd gemeld, dat de meesten hunner besloten hadden den President hun indruk weer te geven, dat de discipline van het leger, zijn prestige en stabiliteit, sedert Juni gestadig afnemen. De reizigers zeiden, dat de groep aan Farrell mededeelde, dat de staat van beleg moet worden opgeheven en de censuur op de pers moet worden afgeschaft. Tegelijk maakten de berichtgevers melding van een mislukt plan om Ramirez weer aan de macht te brengen nadat hij het bewind had gedelegeerd aan Farrell. Dit werd bekend door een brief welke in wijde kring de ronde deed en geschreven zou zijn door den politicus Ernesto Sanmartino. De brief, welke aan Ramirez gericht was, zeide, dat Sanmartino den oud-President op 4 Maart voorstelde hem weer aan de macht te brengen met een prodemocratisch program, waaronder de benoeming van een burgerlijk cabinet. De brief beweerde, dat Ramirez het plan aanvaardde en beloofde de staat van beleg te zullen opheffen, de vrijheid van woord te zullen toestaan en binnen een vastgestelde periode verkiezingen te zullen uitschrijven. Sanmartino voegde hieraan toe, dat vier dagen later Ramirez weigerde hem een tweede bezoek toe te staan toen naar verwachting een definitieve beslissing genomen zou worden. De brief zeide, dat Ramirez bij het kiezen van de „glorierijke weg naar de geschiedenis" hij verkoos te ontsnappen door de achterdeur" door als President af te treden. Volgens de berichtgevers zou de brief verklaren, dat Ramirez zelf voorgesteld had, dat burgerlijke kringen moesten te kennen geven welke burgerlijke ministers door hem zouden worden benoemd (Montevideo, (AP) 24.3).

VERKLARING VAN ROOSEVELT.

President Roosevelt heeft een verklaring uitgegeven, waarin hij zeide, dat de Verenigde Staten alles zullen doen om de refugié's te redden, die door den vijand ten dode zijn opgeschreven. Hij deed een beroep op de vrije volken van Europa en Azië om tijdelijk hun deuren te openen voor de slachtoffers der verdrukking. „Wij zullen vluchthavens voor hen vinden en wij zullen middelen vinden om hen te onderhouden en te steunen tot de tyran verdreven is uit hun moederland en zij kunnen terugkeren", zeide de President.

De President deed hiermede de waarschuwing gepaard gaan aan allle Hitlerieten en hun trawanten, dat zij voor hun [illegible] daden [illegible] houden. (Washington, (AP) 24.3).

ONTRUIMING VAN FINSE KINDEREN.

De Finse Minister van welvaart Alexi Aaletonen is in Stockholm aangekomen met het geuite doel om regelingen te treffen voor de ontruiming van Finse kinderen naar Zweden. (Stockholm, (AP) 24.3).

CHURCHILL ZAL SPREKEN.

Premier Winston Churchill zal Zondagavond een radiorede houden voor Groot Britannië en de Verenigde Staten om de twee naties te sterken voor de offers die gebracht zullen moeten worden bij de komende invasie en de opmars naar Berlijn. (Londen, (AP) 25.3).

Het nieuws van vandaag.

De instorting van het gehele Duitse Balkanfront wordt verwacht als gevolg van een der meest strategische zetten van de oorlog. De troepen van Maarschalk Zjukovs 1e Oekraïne-front hebben hun offensief in Zuidelijke richting gericht en de vijandelijke linies volkomen doorbroken.

Gedurende de laatste vier dagen vorderden de Rode troepen van 60 tot 100 kilometer in de richting van de Karpaten. Zij hebben uit het Noorden reeds de Dnjester bereikt zodat een Duitse terugtocht uit de Oekraïne nog slechts mogelijk is via het bezete Roemenië. Door de troepen van Maarschalk Konev wordt de belangrijke stad Czernovits (Cernauti) in de Noordoostelijke hoek van Roemenië bedreigd en hier is de rivier de Proet reeds in zicht.

De krijg wordt uiterst critiek voor Duitsland, vooral nu de invasie van West-Europa door de Geallieerden spoedig verwacht wordt. Uit Londen wordt gemeld, dat Premier Churchill waarschijnlijk hierover morgen door de radio zal spreken en dat zijn rede zowel door de Britse als door de Noordamerikaanse radiostations zal worden uitgezonden. Het uur is ons niet bekend.

Het lucht-offensief wordt intussen met alle hevigheid voortgezet. De Noordamerikanen vielen gisteren overdag Schweinfurt en Frankfurt in Duitsland aan, alsook de vliegvelden van de nazies te Saint Dizier en Nancy in Frankrijk. In de afgelopen nacht zond het Britse Bommenwerperscommando duizend vliegtuigen boven Duitsland. De hoofdaanval was gericht op Berlijn waar 2500 ton aan brisant- en brandbommen geworpen werden, Kiel werd ook bestookt zomede enkele andere doelen in het Westen van Duitsland.

In Italië is het nog altijd hetzelfde liedje: Hevige gevechten om Cassino maar geen verandering. De luchtmacht voerde gisteren meer dan 1500 enkelvluchten uit. De scheepvaart en havenbedrijven te Livorno werden vooral gebombardeerd.

In Washington heeft President Roosevelt een nieuwe waarschuwing gericht tot de Hitlerieten en hun trawanten om zich niet aan verdere wandaden tegen de weerloze bevolking van bezet-Europa schuldig te maken. Tot de vrije landen in Europa en Azië richtte de President het verzoek om hun grenzen tijdelijk te openen voor de refugié's. De Verenigde Staten zullen hetzelfde doen, zo zeide hij.

De Boodschap des Engels.

25 Maart: feest van Maria Boodschap.

In de zesde maand werd de Engel Gabriël door God gezonden naar een stad van Galilea, met name Nazareth, naar een maagd die verloofd was aan een man uit het huis van David, met name Joseph, en de naam der maagd was Maria. En hij trad bij haar binnen en zeide: „Gegroet, gij vol van genade, de Heer is met u."

Zij echter verschoot bij dit woord en bedacht wat dit voor een begroeting zijn mocht. — En de Engel zeide haar: „Vrees niet, Maria, want gij hebt genade gevonden bij God. En zie, gij zult in uw schoot ontvangen en enen Zoon baren en zijn naam Jezus noemen. Hij zal groot zijn en Zoon van den Allerhoogste geheten worden; en de Heer God zal Hem de troon van Zijn vader David geven; en heersen zal Hij over het huis van Jacob in eeuwigheid en zijn Rijk zal geen einde hebben.

„Maria zeide tot den Engel: „Hoe zal dit zijn, daar ik geen man beken?" En de Engel antwoordde en zeide haar: „De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van den Allerhoogste u overlommeren; daarom ook zal het heilig, kind dat geboren wordt, Gods Zoon geheten worden. En zie, Elisabeth, uw bloedverwante, ook die heeft een zoon ontvangen in haar ouderdom; en zij, die onvruchtbaar heette, is in haar zesde maand. Want bij God is geen ding onmogelijk". Maria zeide: „Ziehier de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord".

HULL CONFEREERDE.

Cordell Hull heeft 2½ uur geconfereerd met twee dozijn Republikeinse leden van het Huis van Afgevaardigden, die hem om opheldering vroegen over de buitenlandse politiek der Verenigde Staten. Hij beschreef de bijeenkomst als interessant, hartelijk en van wederzijdse hulp. Een der Afgevaardigden evenwel, Mevrouw Clare Boothe Luce van Connecticut, zeide na de conferentie: „Stilte is nog steeds de vastgestelde politiek van ons State Department". Zij wilde hierover niet uitweiden.

Andere Republikeinen zeiden, dat Hull onthulde, dat hij naar Moskou een vast plan meenam met betrekking tot de toekomst van Duitsland, doch dat de Britten en Russen toen blijkbaar niet bereid waren het te aanvaarden. De Afgevaardigden, die niet wensten dat hun naam genoemd zou worden, zeide dat Hull hen mededeelde:

1) dat hij een politiek heeft beraamd om het Duitse probleem aan te vatten als de oorlog is geëindigd, en dat deze even specifiek is als de Noordamerikaanse verklaring dat Japan afstand zal moeten doen van al de gebieden die het veroverd heeft; 2) dat de overweging van het plan afgestemd werd op de conferentie te Moskou zodat Hull het eerst aan Eden en toen aan Litvinoff toonde; 3) dat Eden het goed vond in sommige opzichten en Litvinoff zeide, dat het „tamelijk goed" was. (Washington, (AP) 24.3).

CHINEES COMMUNIQUÉ.

„Er vonden ernstige gevechten plaats terwijl onze strijdkrachten oprukten na de verovering van Jambu Bum (in Birma). De vijand maakte de laatste drie dagen op grote schaal gebruik van geschut in een poging om onze opmars te stuiten.

De gevechten woeden voort." (Tsjunking, (AP) 24.3).

ROOSEVELT EN DE PHILIPPIJNEN.

Op een persconferentie gaf President Roosevelt een verklaring uit, waarin hij zeide, dat de Verenigde Staten hun belofte van onafhankelijkheid voor de Philippijnen zullen nakomen. (Washington, (AP) 24.3).

Ik vloog naar Rio

door Z.

3.

Vrijdag, 28 Januari.

Prachtig weer de gehele dag. Des middags naar de betoging der nationale verenigingen ter gelegenheid van de 2e verjaardag, dat Brazilië met de As brak. De zaken sloten vroeger teneinde haar personeel in de gelegenheid te stellen om aan deze nationale demonstratie deel te nemen. Er was veel publiek en viel mij het grote percentage vrouwen op. Er waren verscheidene sprekers. Het gebrekkige Engels der kelners geeft weleens aanleiding tot vermakelijke vergissingen. Op het menu stond 'Désir de la Reine' en ik maakte den kelner de opmerking, dat dit wel iets goeds moest zijn. Hij antwoordde prompt in het Portugees: „Ja, mijnheer, het is erg warm geweest vandaag."

Zaterdag, 29 Januari.

Mooi weer, 's morgens al erg heet. Echter om 4 uur ontlastte zich een zwaar onweder boven Rio en de eeuwige regen begon weer.

Getracht plaats te krijgen in het vliegtuig naar Sao Paulo, echter zijn de beide lijnen bezet tot na 15 Februari. Ook de trein moet men tenminste 4 dagen tevoren bespreken. Dus dan morgen maar per autobus, de reis zal circa 14 uur duren.

Zondag, 30 Januari.

Om 6 uur per autobus vertrokken naar Sao Paulo. De zware bus is voorzien van een houtskoolgenerator en ik heb mij verwonderd over de grote afstand, die men kan afleggen alvorens het nodig is om houtskool bij te laden. Het was een prachtige rit door de bergen en wouden. Om 10 uur gestopt voor koffie en om 14.30 uur voor diner. Kwamen Zondagnacht 2 uur in Sao Paulo aan en vonden na een uur eindelijk een hotelkamer.

Maandag, 31 Januari.

Sao Paulo is een erg drukke industriestad; zij is gebouwd op heuvels en de straten gaan hier en daar steil omhoog.

Dinsdag, 1 Februari.

Des morgens teruggevlogen naar Rio, daarbij gebruik makende van de gelukkige omstandigheid, dat iemand zijn plaats opgegeven had.

De rit, die mij Zondag 20 uur nam per autobus, kostte mij thans slechts 1 uur en 20 minuten per vliegtuig. Hierbij moet men natuurlijk de tijd rekenen voor de rit naar het vliegveld. Ik sla enige dagen over, daar ik hierover niets kan vertellen, dat den lezer zal interesseren; ik vind echter in mijn notities van de meeste dagen...... regen.

Zondag, 6 Februari.

De overtuiging op Curaçao dat de Zuidamerikanen het gemakkelijk nemen met de godsdienst, leek mij gelogenstraft door het kerkbezoek. De kerk was stampvol. De preek ging aan mij voorbij, alleen begreep ik, dat het ging over de arbeiders in de wijngaard, den huisvader en het „salario". Na de mis, regen...... and how. Een troosteloze Zondag, regen en nog eens regen, geen taxi te krijgen in een ingekrompen autobus- en tramdienst.

Maandag, 7 Februari.

In 2½ uur gevlogen naar Curityba, alwaar verleden week een industriële tentoonstelling door den President werd geopend; het was een jubileumstentoonstelling. Curityba is een stad van 130.000 inwoners, dus ter grootte van Enschedé. Het is ook een industriestad, ligt 900 m. hoog. Het zonnetje stak erg, maar tegen de avond wordt het koud en des avonds dragen de dames bontmantels. Ik heb er behoorlijk kou geleden. Hier wordt echt gewerkt, zelfs de tentoonstelling is alleen maar 's avonds open.

Dinsdag, 8 Februari.

Vandaag verschijnen er geen kranten in Curityba, want het is de „dag der drukkers".

Woensdag, 9 Februari.

Vandaag is het een officiële feestdag in de Staat Paraná; alle ambtenaren zijn de gehele dag vrij en de winkels zijn 's middags gesloten. Zoals ik bij een bezoek aan enige fabrieken kon constateren, werkte de industrie gewoon door.

Bij mijn bezoeken aan diverse fabrieken kon ik zien dat de Braziliaanse industrie op een zeer hoog peil staat en een werkelijk prima fabrikaat levert. Behalve aan benzine en olie schijnt men geen gebruik te hebben aan grondstoffen, zelfs niet aan de meest critieke materialen. De tentoonstelling wordt voor een groot gedeelte ingenomen door regeringspaviljoenen, maar in enkele paviljoenen komt de industrie schitterend voor de dag. Ik zag er vele artikelen, die sinds enige jaren op Curaçao niet of bijna niet te krijgen zijn. Watch Brazil........

Donderdagmorgen teruggevlogen naar Sao Paulo. Over deze stad schreef ik reeds vroeger. Ik bezocht er voor de merkwaardigheid ook eens een taxi-dance. In een groot locaal, waarin zich in het midden de dansvloer bevond zaten en carré een 40 à 50-tal meisjes in uniform. Daarachter zat het vol mannen. Wil men dansen dan wenkt men zo'n kind en na afloop geeft men haar de kaart, die men bij de ingang gekregen heeft. Op die kaart staan nummers en voor elke dans, die men gedanst heeft, wordt een nummer geknipt. Verlaat men het locaal, dan moet men betalen voor alle geknipte nummers; heeft men de kaart verloren, dan moet men betalen voor alle 24 nummers, die op de kaart voorkomen. Het leken mij heel nette meisjes, die doen om bijverdiensten.

Zaterdag 12 Februari teruggevlogen naar Rio. Des Zondags ontlastte zich een zondvloed boven Rio gedurende enige uren, de binnenstad stond onder water en ik moest lang wachten voor ik het kantoor kon verlaten. De straten lagen dik onder het slijk.

Na de middag knapte het weer op en bezocht ik het Christo Redemptor beeld op de Concorvado. Men gaat met een tandradbaantje naar boven en kan onderweg ge-

nieten van het prachtige uitzicht. Het Christusbeeld is 45 m. hoog, zeer modern uitgevoerd en uiterst zuiver van lijn en proporties. Het strekt de armen zegenend over de gehele stad en op dit hoogste punt is het van de Atlantische Oceaan uit door alle binnenkomende schepen gemakkelijk te zien. Het laatste gedeelte van de reis moet men te voet afleggen en ik heb er eerlijk gezegd enige angst uitgestaan. De granieten trap is in aanleg en heeft nog geen balustrade, terwijl zich vlak naast de trap een diepe afgrond bevindt. De trap is breed genoeg voor 3 personen, maar op de trap zaten paartjes sinaasappelen te schillen en zij gooiden de schillen op de trap. Daarlangs moest ik mij naar boven en later naar benenden werken. Een onvoorzichtige beweging van één der inzittenden, of het uitglijden op de schillen kan je naar beneden doen tuimelen......

Op Donderdag 18 Februari de reis naar huis weer aanvaard. 's Morgens vroeg verliet ik Rio per vliegtuig. De douane, politie en andere controlerende autoriteiten waren zeer correct en voorkomend en zij droegen keurige uniformen. Nu volgen wij de overlandroute via Barbeiros naar Belém, een afstand van ruim 2400 km.

Precies in het midden ligt het vliegveld van Barbeiros, hetgeen een zeer merkwaardig vliegveld is. Immers, middenin het oerwoud verheft zich plotseling een plateau van 3000 voet hoogte, zodat het vliegtuig kan dalen, haast zonder te ...... dalen. Het stijgt op dezelfde wijze op want het neemt een aanloop en bijna zonder te stijgen is het weer in de lucht. Het vliegveld is onder ongelooflijke moeilijke omstandigheden aangelegd, want het ligt ver van de kust en alles is er per muilezel aangevoerd moeten worden.

's Avonds weer in Belém en des Vrijdags door naar Paramaribo.

Maandagmorgen gaat het met de onvolprezen K.L.M. weer naar Curaçao. Het vliegtuig is tjokvol en het blijkt mij, dat de voornaamste uitvoer van Suriname bestaat uit ...... Surinamers en vogeltjes. Het vliegtuig zit vol met Surinamers van elke leeftijd, bijna allemaal voorzien van een vogelkooitje; de vogeltjes kwinkeleren dat het een lust is, vooral als de machine een onverwachte schuiverd maakt.

Het doet mij werkelijk goed Curaçao weer te zien, want werkelijk, Curaçao, ik heb je in die twee jaren, dat ik er woon lief gekregen: hier pulseert het leven, hier is het een volledige wereld in het klein en ik ben werkelijk blij hier weer de voet op je bodem te zetten.

En natuurlijk heb ik weer geboft ...... ik ben net op tijd terug om Prinses Juliana nog te zien ... ...

Se Gnorizapo.

Helleens Volkslied.

Door de grootte van uw schrede,
Door de streek van uw zwaard,
Door de ernst van uw aangezicht
Ken ik u, trotse maagd.

De beenderen der Hellenen
Hebben de geschiedenis geheiligd:
Als vanouds staat gij daar:
Gegroet o, Vrijheid, wees gegroet!

Teruggetrokken in de duisternis,
Schuchter, bitter, in pijnen
Wachtet gij op de roep
Om weer te verschijnen.

Lang, lang moest gij wachten
Laat, laat kwam de roep!
Onder de zerk der verdrukking
Hield vrees ons bevangen.

Toch bezocht gij heimelijk
Vaak vreemde landen,
Om, met bloed besmeurd hulp te vragen

Van machtiger handen.
Alleen, liept gij rond,
Alleen kwaamt gij weder;
Dat de deuren moeilijk opengaan

Moeten de behoeftigen leren.
Maar thans zijn wij herrezen!
Luistert, luistert naar de roep
Van uw Hellenen beladen
Tot winnen of tot sterven.

Het Helleense volkslied werd gecomponeerd door Nicholas Manzaros (1795 — 1873). De woorden zijn van Dionisios Solomos (1798 — 1857).

De woorden werden geschreven in 1823 en in 1828 op muziek gezet. Het lied werd in 1864 officieel aangenomen als het Helleense volkslied. Hellas won zijn onafhankelijkheid van Turkije na een wanhopige strijd welke duurde van 1821 tot 1833.

Op 25 Maart 1829 werd Hellas onafhankelijk; dat werd zijn Onafhankelijkheidsdag.

Curaçao.

KOPEREN BRUILOFT MARTIJN.

Gelijk bekend zullen de Heer en Mevrouw Ernesto C. Martijn—Kloppenburg morgen hun twaalf-en-eenhalfjarige echtvereniging herdenken. De Heer en Mevrouw Martijn nemen in onze samenleving een heel biezondere plaats in. Als directeur van de Firma E. & G. Martijn bekleedt de Heer Martijn een vooraanstaande plaats in de handelswereld, terwijl hij als lid van de Staten van Curaçao ook op politiek gebied op de voorgrond treedt door de franke wijze waarop hij in de Staten vaak verschillende vraagstukken heeft aangevat. Bovendien is de Heer Martijn consul-generaal van de met ons koninkrijk geallieerde republiek Haïti, waardoor hij een levend aandeel heeft in de Caraïbische samenwerking.

In de immers zo gastvrije woning aan de Rodeweg 143 zal morgenavond van half negen tot half elf een receptie worden gehouden. Een hartelijke gelukwens aan dit zo innemende en altijd tot helpen bereide echtpaar is hier zeker ter plaatse en namens velen gesproken. Het huis van den Heer en Mevrouw Martijn is bijna nimmer gesloten. Men is er niet alleen een welkome gast, maar wie het voorrecht heeft tot de kennissenkring te behoren, worden er als het ware ook immer verwacht. Nog vele jaren met de kinderen!

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C. Voetballen: Heden: Burgerlijke Stand — Stadhuis.

As. Zondag om 10 uur Sithoc — Staco (bekerwedstrijd); om 15 uur Excelsior C — Vitesse C; om 16 uur Jong Suriname — Republiek.

16 April: aanvang wedstrijden om de Victoriebeker.

MOOIE FOTO-TENTOONSTELLING IN ASIENTO.

Een grote tentoonstelling van 140 fotografieën wordt op het ogenblik in de vergaderzaal boven de club Asiento te Emmastad gehouden. Dit is een verzameling welke gemaakt werd voor het archief van de C.P.I.M./C.S.M. omtrent het bezoek, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana op Woensdag 1 Maart jongstleden aan deze bedrijven gebracht heeft. Zoals men zich uit de werkelijkheid of anders uit de krantenverslagen herinnert is dit bezoek een zegetocht geworden door het centrum van Curaçao's Oranjehart. De Directie heeft een aantal mensen opdracht gegeven een foto-reportage hiervan te maken, iets wat in de stad zoveel moeilijker was door gebrek aan materiaal.

Keurig opgehangen in een zeer goed verlichte en geventileerde [illegible]

De fotografen zijn allereerst de maatschappij-fotografen E. Chin, J. R. del Castillo en A. Pijpers, met daarnaast employees die hiervoor werden aangewezen en hun werk op werkelijk eminente wijze hebben gedaan: Jan van Essen, D. P. Plummer, W. Schatborn, J. C. van Koten, H. D. Segaar, L. Mioch en W.C. Monkhorst (de namen zijn zonder enige voorkeur gerangschikt naar de volgorde, waarin wij ze opnamen van de fotos' zelf). Ook zijn nog 16 mm. films gemaakt door Jan van Essen, H. W. Hartog en Visser, welke nog niet gereed zijn en later worden vertoond.

Van de 140 uitgestalde oto's, bijna alle op mooi groot formaat, zijn 103 stuks aan het Isla-bezoek gewijd, de rest aan Bonaire, het bezoek aan de Curom-studio, aan het Rode Kruis, het Sanatorium het Groene Kruis enz. Een goede verdeling is bereikt, zodat vrijwel van alles wat die heugelijke dag gebeurd is enkele foto's aanwezig zijn. Men ziet de aankomst, de aanbieding van bloemen en geschenken bij verschillende gelegenheden, de rit door de versierde straten en op de terreinen van de maatschappij, men ziet de Prinses aan boord van de Rafaela en in de afdeling van den Heer Euwe, men ziet de zo buitengewoon geslaagde kinderhulde, het noenmaal en zovele andere dingen meer, die ieder leuk zal vinden te bewaren. De foto's zijn technisch ook zeer goed gemaakt. Voor 2,50 en 1,50 gld. per stuk zijn de foto's te koop, d.w.z. dat men ze kan bestellen, want de aflevering kan bij gebrek aan materiaal nog niet worden gegarandeerd. Anders zou het zeker leuk geweest zijn de foto's ook op klein formaat af te drukken, zodat men een volledige collectie kon kopen en in een album doen. Dit is nu voor de meesten wat boven de begroting naar wij vermoeden. 140 Foto's van een daalder koopt niet ieder. Toch worden er veel foto's gekocht, want de winst komt ten bate van de zo mooie instelling het Comité Nederland, zodat men tegelijkertijd onze verdrukte landgenoten nog weer helpt.

De tentoonstelling is nog geopend, vandaag (Zaterdag) van 15 tot 18 uur en morgen (Zondag) des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 16 tot 18 uur. De toegang is gratis. Wij wekken ieder, ook uit Willemstad, op om deze inderdaad zeer goed geslaagde tentoonstelling te gaan zien.

EEN „MEAT SCHELP".

Een grote verbetering heeft plaats gevonden in het restaurant van de Sociëteit Asiento. In de plaats van de betrekkelijk geringe keuze, die men daar had wat de verschillende schotels betrof, hebben de gasten hier te beginnen met vandaag een zeer ruime keuze. Een keurig gestencilde spijslijst is rondgedeeld en naar wij zagen, is er niet alleen een grote keuze, maar zijn de prijzen ook laag, lager althans dan in de meeste gelegenheden in Willemstad. Wat opviel was ook, dat de spijslijst geheel in het Engels gesteld is hetgeen nog vreemder is omdat deze club immers gereserveerd is voor de employees van de Isla, die op enkele uitzonderingen na Nederlanders zijn en de Isla als zodanig op Curaçao juist een centrum van Nederlands leven is. Mogelijk heeft men het gedaan ten gerieve van de Noordamerikaanse gasten, die hier toegang hebben. Merkwaardige schotels zijn „meat-schelpen", „chicken-schelpen", „lobser schelpen", of „uitsmijter-roastbeef'. Maar wat' deert het? Men kan zich de maag voorbereiden met een „assorted bittertafel."

De gezellige club van de Isla is hierdoor nog weer aanzienlijk verbeterd.

WERELDNIEUWS

COMMUNIQUé VAN NAPELS.

„Te land: Hevige gevechten duren voort om Cassino waar de algemene toestand onveranderd blijft. Niettegenstaande de koude regen in de valleien en de sneeuw op de bergen waren onze patrouilles in alle sectoren actief. De artillerie en mortieren zijn aan beide zijden actief aan het front van het 8e leger.

In de lucht: Gisteren vielen middelzware bommenwerpers van de tactische luchtmacht de scheepvaart en havenbedrijven te Livorno en de spoorwegfaciliteiten te Orvieto, Sulmona en Fano aan. De scheepvaart voor de Westkust van Italië en aan de Dalmatische kust werd aangevallen door gevechtsbommenwerpers, die ook twee geconcentreerde aanvallen deden op het gebied van Cassino. Tijdens de dag werden 19 vijandelijke vliegtuigen vernield. 11 Onzer toestellen worden vermist.

De Geallieerde luchtstrijdkrachten in het Middellandse Zeegebied voerden meer dan 1500 enkelvluchten uit. 85 Vijandelijke vliegtuigen waren overdag actief boven de gevechtsgebieden." (Geallieerd Hoofdkwartier in Napels, (AP) 25.3).

BERLIJN EN KIEL AANGEVALLEN.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nacht zond het Bommenwerperscommando meer dan duizend vliegtuigen uit. Berlijn was het hoofddoel en meer dan 2500 ton aan springstoffen en brandbommen werden geworpen op de industriële doelen van de hoofdstad. De eerste rapporten geven te kennen, dat de aanval geconcentreerd was en dat er grote branden werden gesticht. Andere vliegtuigen bombardeerden doelen in Kiel en het Westen van Duitsland. 73 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 25.3).

HULL OVER HONGARIJE.

Cordell Hull heeft een verklaring uitgegeven, waarin hij een beroep deed op Hongarije om „krachtig weerstand te bieden" aan de Duitse bezettingsstrijdkrachten. Slechts op die wijze — zo zeide hij — kunnen de Hongaren hopen „het respect en de vriendschap der vrije naties te herwinnen". Hij beschreef de bezetting van Hongarije door de nazies als een wanhopige zet, welke werd bespoedigd door de Duitse nederlagen.

„Hongarije is de eerste satelliet van de as die de nazie-zweep voelt" zeide hij, waardoor hij als zijn mening te kennen gaf, dat Roemenië en Bulgarije waarschijnlijk ook zullen worden bezet (Washington, (AP) 24.3).

Ter gelegenheid van hun 12½ jarige echtvereeniging, zullen de Heer en Mevrouw

Ernesto C. Martijn -- Kloppenburg

gaarne hun vrienden en kennissen ontvangen op ZONDAG, 26 Maart 1944 e.k. van 8.30 p.m. tot 10.30 p.m. te hunnen woonhuize Roodeweg No. 143 Otrabanda.

De Kroniek der Victorie.

Gaat men ook soms de Tien Geboden herzien?

18 Maart — De Noordamerikaanse troepen veroveren Lorengau op Manus in de Admiraliteitsgroep.

19 Maart — De Russen trekken de Dnjester over naar Bessarabië.

20 Maart — De Duitsers bezetten Hongaijre. In de Stille Oceaan worden de St. Matthias eianden door de Noordamerikanen bezet.

22 Maart — Een record-gewicht van 3000 ton springstoffen wordt door Britse bommenwerpers op Frankfurt geworpen.

Churchill deelt mede, dat er besprekingen zullen worden gehouden tussen de voornaamste [zijn dus niet allen gelijkberechtigd?] geallieerden over de toepassing van het Atlantisch Handvest onder de veranderende phasen van de oorlog.

23 Maart — De Noordamerikaanse luchtmacht valt verschillende bases van de Luftwaffe in het Noord-Westen van Duitsland aan.

* * *

Adolf Hitler heeft in de afgelopen week een ernstige crisis opgelost op zijn eigen bekende wijze. „Wie niet voor mij is, is tegen mij", zegt de Führer altijd En onderhand zijn er velen genoeg die weten, dat wie tegen Hitler is, door hem uit de weg zullen worden geruimd zo hij daartoe in staat is. Zo geschiedde dan de bezetting van Hongarije door 's Führers Wehrmacht omdat de Admiraal zonder Vloot, Nicholas Horthy, niet genoeg „samenwerking' verleende aan de nazies. Hitler en Horthy waren officieel in bondgenootschap!

Er waren reeds lang tekenen, dat de Hongaren niets meer voelden voor de oorlog, vooral niet een oorlog tegen de Russen. Een oorlogsverklaring aan Engeland en de Verenigde Staten was op slot van rekening niet zo erg, omdat — zo dacht de regering van Horthy —— deze landen zo ver weg liggen. Maar met Rusland was het heel wat anders, gelijk de Hongaren die naar het Oostfront gingen al spoedig genoeg ondervonden.

Dies zond Hongarije steeds minder troepen naar het front. Zij die met verlof in eigen land terugkeerden bleven er en zoetjesaan werd Hongarije een der minst spontane bondgenoten van Duitsland. De Duitse invloed, welke vóór het uitbreken van de oorlog zo groot was in Hongarije, begon te tanen en zelfs ontstond er een niet onbelangrijke oppositie tegen de nazies, welke als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen waarschijnlijk nog zal toenemen.

Van Duits standpunt bezien was de coup in Hongarije natuurlijk noodzakelijk. Men kon niet langer dralen nu de Russische strijdkrachten onder leiding van den genialen Maarschalk Konev zich reeds in Bessarabië bevinden en met verrassende snelheid oprukken in de richting van de Karpaten, de bergketen die eeuwenlang een schier onoverkomelijke hindernis is geweest voor heirscharen uit het Oosten.

Wat er gebeure in de Oekraïne, het Duitse Hoofdcommando is vastbesloten de Karpaten ondoordringbaar te maken voor het Rode leger en daarom kan het de verdediging der passen niet overlaten aan troepen die niet al te best te vertrouwen zijn.

In Roemenië en Bulgarije hebben zich steeds verschillende Duitse divisies bevonden en de bezetting van de strategische punten in die landen moet dan ook een werk van enkele ogenblikken geweest zijn. Met uitzondering van de delen waar de patriottische guerrilla-troepen de baas zijn, wordt thans dus de gehele Balkan beheerst door de Duitsers. Een plotselinge overgave door deze landen aan de invaderende Geallieerde troepen behoort nu tot de onwaarschijnlijkheden en in dit opzicht is de Duitse bezetting nadelig voor de Geallieerden.

Van de andere kant heeft Duitsland nu grotere strijdkrachten gedirigeerd naar de Balkan waardoor ernstig geput is uit de reserves van Duitsland. Het tekort aan manschappen en werkkrachten is reeds groot genoeg in Duitsland en zal door deze nieuwe onderneming nog groter worden. De kansen van een invasie uit het Westen nemen hier- [...] zekerd kunnen zijn dat de nazies hun Atlantische Wal geen ogenblik onverdedigd zullen laten.

Invasie! Dit woord krijgt een steeds onheilspellender klank naargelang de dagen verstrijken. Iedereen overweegt het voor en tegen maar wij geloven wel, dat bij de Geallieerden de meeste mensen — zowel in als buiten Europa — verlangen dat zij zo spoedig mogelijk zal plaats vinden. Zij zal verschrikkelijk zijn maar men hoopt dat de oorlog er eerder door zal zijn afgelopen.

Anderen geloven en hopen, dat de Geallieerde luchtbombardementen de oorlog kunnen winnen. Wij staan echter sceptisch tegenover deze mogelijkheid. Zeker moet het belang van de luchtbombardementen niet worden onderschat in de strategie en vooral de laatste maand heeft deze vorm van oorlogvoering een enorme omvang aangenomen.

Er zijn tekenen, dat de Luftwaffe uitgeput raakt. De vliegtuigfabrieken worden systematisch vernield en de luchtbases worden aangevallen afgezien nog van het feit, dat bij de Geallieerde aanvallen op Duitsland vele vijandelijke toestellen worden neergeschoten. Voor de manschappen van de Duitse luchtmacht en de Duitse luchtverdediging wordt de voortdurende inspanning te groot. Men is niet meer opgewassen tegen de overmacht.

Maar... de Duitsers geven de strijd niet op en het is niet te verwachten, dat zij dit zullen doen alvorens Geallieerde troepenmachten zich op Duits grondgebied bevinden. Een bewijs, dat de luchtmacht alleen ontoereikend is, werd pas weer gegeven bij Cassino in Italië. De stad werd grotendeels vernield, maar is nog steeds niet geheel veroverd door de Geallieerden. Hoe dwaas was het daarom niet te geloven, dat men met een bombardement de Duitsers van de Monte Cassino kon verdrijven en dat men daarbij meende de beroemde abdij niet te moeten ontzien.

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden zullen de Geallieerde legers dus voet aan wal moeten zetten in WestEuropa om de nazies te verdrijven uit de gebieden, welke thans door hen be- [...] meer wandaden schuldig maken.

Met deze landing in het vooruitzicht komen de beginselen van het Atlantisch Handvest weer in het brandpunt der belangstelling te staan. In het Engelse Lagerhuis hebben de leden de laatste tijd verschillende vragen gesteld, waaruit een zekere bezorgdheid spreekt — de bezorgdheid dat de beginselen van dit document worden prijsgegeven. En nu heeft Churchill bekend gemaakt, dat „naargelang de phasen van de oorlog elkaar opvolgen een verdere opheldering nodig zal zijn van de positie waaronder het document oprecht bekend geworden is als het Atlantisch Handvest en dat deze het onderwerp moet zijn voor een nieuwe bespreking tussen de voornaamste Geallieerden".

Wat Churchill hiermede bedoelt, is niet recht duidelijk, maar het klinkt niet erg geruststellend: „naargelang de phasen van de oorlog elkaar opvolgen...... verdere opheldering......"

Een grote ongerustheid maakt zich van allen meester over de handhaving van het Atlantisch Handvest. Verleden week Zaterdag berichtten wij over uitlatingen van Eden en Churchill, waaruit 70 Lagerhuisleden opmaakten, dat de Britse regering afstand gedaan had van het Handvest en derhalve over een interpellatie vroegen. Toen het eenmaal zover was, deelde Churchill jongstleden Woensdag mede, dat de toepassing van het Atlantisch Handvest besproken dient te worden naar gelang de veranderende phasen van de oorlog.

Dit is erger dan de verwoesting van Monte Cassino, want hiermede wordt alles op losse schroeven gezet. Het Atlantisch Handvest bevatte immers morele normen die dus te allen tijde en onder alle omstandigheden van kracht blijven. Men kan evengoed aan Churchill vragen of hij de Tien Geboden zou gaan herzien, als bijvoorbeeld veelwijverij op een bepaald ogenblik nuttig zou schijnen. Het Atlantisch Handvest bedoelde een codex van morele beginselen te zijn, dáárom staat het zo hoog, daarom is het ook onveranderlijk.

Dat een Russische bedreiging van het kleinere Polen dit mogelijk maakte, vestigt nogmaals de aandacht op de kleine naties, waarover wij verleden jaar en ook dit jaar reeds vele malen hebben geschreven, want ook wij vormen met als ons gepraat over wereldrijk, imperium en staatsdelen een kleine mogendheid. Werd Frankrijk zelfs niet hiertoe verlaagd?

Wij willen niet op de dingen vooruitlopen, maar het zou toch al te gek zijn, indien de beginselen, waarvoor de Verenigde Landen — en in het biezonder de kleine natiën — dachten te strijden, plotseling zouden blijken [...] te zijn geweest.

Laatste Nieuws.

— Volgens de Finse radio heeft het Roemeense Gezantschap in Helsinki bevestigd, dat Duitse troepen Roemenië hebben bezet. Er zijn geen verdere biezonderheden bekend.

— Generaal Stillwells Hoofdkwartier maakte bekend, dat de Britse commando-troepen oprukken langs de weg welke van Sumprabum naar Myitkyina in het Noorden van Birma leidt. Vóór de oprukkende colonnes uit zouden de Japanners de stad Tonghkas ontruimd hebben na haar in brand gestoken te hebben. In de Mogaung-vallei wordt trage vordering gemaakt tegen een hevig vijandelijk verzet. De troepen van Brigadier Generaal Frank Merrill hebben er de stad Shaduzup bezet, volgens bekendmaking uit Mountbattens Hoofdkwartier.

— Radio-Berlijn zeide, dat de Japanners die Brits Indië zijn binnengedrongen de stad Tamu bedreigen en langs de Manipur rivier in Noordelijke richting naar Imphal oprukken. De Japanners worden bijgestaan door nationalistische Indische troepen.

— Radio-Moskou deelde mede, dat Generaal George Marshall, Stafhoofd van het Noordamerikaanse leger, is begiftigd met de Orde van Suvorov, Eerste Klasse.

— Een bekendmaking van het DNB zeide, dat Geallieerde vliegtuigen gisteren een „terreuraanval" hebben gedaan op Sofia, de hoofdstad van Bulgarije. Van Geallieerde zijde werd niets gezegd over een aanval op Sofia.

— De Hoofdkwartieren der Politie in Jerusalem, Jaffa, Telaviv en Haifa zijn vernield of beschadigd door ontploffingen in een reeks getogingen tegen de Politie in Palestina. Een aantal Britten werden gedood of ernstig gewond.

— De radio van Berlijn meldt, dat „de slag in het gebied van Tarnopol op Proskurov met onverminderde furie woedt en dat de Russen alle beschikbare strijdkrachten in de aanval werpen."

— Het Rode leger buit zijn grote doorbraak in de Zuidoostelijke hoek van het oude Polen uit in een grootse poging om de Duitsers voorbij Czernowitz terug te werpen naar de Karpaten. „Pravda" meldt, dat de machtige aanval van Sjukov tussen Tarnopol en Proskurov aan kracht toeneemt. Dit terrein bestaat uit een stijgend heuvelland waar de Russen reeds binnen zicht zijn van de bergketen, welke als een sikkel door Roemenië snijdt. De troepen van Maarschalk Konev hebben reeds enkele verheven punten bereikt waar zij het bergland aan de Roemeense zijde van de Proet kunnen zien. Zij rukken voort langs de verkeersweg, welke van het veroverde Secureni naar Czernowitz leidt, terwijl 10 kilometer meer naar het Zuiden andere afdelingen snel over de weg van Oknitsa naar Trinka oprukken.

— In de maand Maart hebben de vliegtuigen van MacArthur meer dan 7000 ton bommen geworpen op doelen in het Zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan. Dinsdag werd nog 160 ton bommen geworpen op Rabaul door vliegtuigen uit de Salomons Archipel.

— In de afgelopen nacht heerste er enige vijandelijke activiteit boven het Zuiden en Zuid-Oosten van Engeland en het gebied van Grotr onden. De bommen die op enkele plaatsen geworpen werden, veroorzaakten schade en slachtoffers. 8 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield.

— 30 Ton aan bommen is geworpen op vier vijandelijke posities in de Marshall-groep door Mitchell bommenwerpers van de 7e leger-luchtmacht. Dinsdag kerd voor de eerste maal een de atol Ant nabij Ponape aangevallen.

Uit Suriname ontvingen wij het droevig bericht van het overlijden van onzen vader, behuwd- en grootvader de heer

Tjin A Kiet

Mevr. S. Tjin A Djie - Tjin A Kiet
L. Tjin A Djie en kinderen.

Kent gij uw kleuter?

door

PATER A. B. SCHIPPER O.P.

II.

Het drievoudige leven: nl. vegetatieve, animale en intellectuele leven.

De bekende vrouwenarts Dr. Ausems, die bij de geboorte van 10.000 babies behulpzaam geweest is, placht aan bezorgde ouders, die bedrukt de toekomst voor zich zagen, te zeggen: „Wees maar niet bezorgd, moedertje! Je kindje brengt ƒ 1000 mee; maar een beetje geduld! „Nu nog niet, later krijg je ze". Ook psychisch brengt het kind een kapitaal mee, dat wij geboorte-kapitaal zouden kunnen noemen.

Voordat wij echter hierover beginnen te spreken, wil ik eerst iets anders behandelen en den lezer herinneren aan het drievoudige leven, dat wij onderscheiden nl. het vegetatieve, animale en intellectuele leven. Het vegetatieve leven bestaat in groeien, rijpen en vrucht voortbrengen. Dit heeft de mens met de planten gemeen.

Het animale leven, dat wij als mensen met de dieren gemeen hebben bestaat in de kennis, die wij opdoen met de zintuigen, door onze ogen, oren etc.; ook uit de lagere streefvermogens zoals voelen en begeren. Ook een dier heeft gevoelens van welbehagen en onlust. Denk maar eens aan uw spinnende poes, aan uw lachend hondje, aan uw zingende kanarie.

Het intellectuele leven bestaat tenslotte in de hogere vermogens van denken en willen, hetgeen alleen aan den mens eigen is; daardoor kent de mens buitenzinnelijke betrekkingen zoals doel en middel, oorzaak en gevolg etc. Door zijn verstand kan de mens begrippen vormen oordelen, besluiten en betrekkingen opsporen. Dit laatste is specifiek menselijk, want geen enkel dier kan in eigenlijke zin denken, ook de hogere diersoorten niet. Hoe verleidelijk het ook moge zijn uit sommige verrichtingen van honden of apen te besluiten tot verstandelijk, dierlijk denken, toch kunnen al deze daden teruggebracht worden tot verstandloze handelingen; óók de beroemde proeven met chimpansees van Charlotte Köhler, waarover deze dagen nog in een onzer dagbladen geschreven werd, bewijzen o.i. dit niet. Ook deze kunnen teruggebracht worden tot associatie van voorstellingen. Het zou ons te ver vervoeren hier over in krantenartikelen uit te weiden: aan belanghebbenden verwijzen wij naar de degelijke weerlegging van Professor Roels (Psychologie I, p. 88—143). Na deze uiteenzetting keren wij tot het pasgeboren kind terug.

Het vegetatieve en animale leven werken bij den zuigeling perfect.

Als een kind ter wereld komt werkt van het eerste ogenblik af het vegetatieve leven in hoofdzaak op dezelfde wijze als bij den volwassene. Het instinct van zelfbehoud, de meest elementaire levensdrift, werkt reeds in de eerste weken met grote trefzekerheid. Maar dit geschiedt niet bewust, maar onbewust; trouwens van bewust zijn is bij een zuigeling in de eerste tijd nauwelijks sprake. De slaaptoestand is bij den jongen wereldburger verreweg de overheersende; alleen betrekkelijk korte tijd wordt de slaap onderbroken door de toestand van wakker zijn.

De doelmatigheid van de natuur.

Het wakker zijn verraadt zich door allerlei bewegingen, waarin wij reeds van de eerste dag af de doelmatigheid van de natuur zien. Zonder dat nl. maar iets in de omgeving er aanleiding toe geeft, begint het kind te schreien en met de ledematen te spartelen. Dat schreien is een teken, dat het kindje zich in een toestand bevindt, die hulp benoeft, hetzij honger of nat liggen of smart. Maar tevens is het schreien een oefening. Daardoor worden longen en keelorganen geoefend en versterkt, die later bij het spreken dienst zullen doen; terwijl door het spartelen de spieren van armen en benen onder handen genomen worden; een vooroefening voor het lopen bestaat ook hierin, dat bij die spartelbewegingen het kindje de beentjes niet gelijktijdig, maar om beurten opheft. Het rechter beentje gaat omhoog, terwijl het linker blijft liggen en omgekeerd.

Zuigelingen zijn soms bewonderenswaardige acrobaten.

Vele pasgeborenen zijn dikwijls bewonderenswaardige acrobaten. Zo kunnen velen o.a. ieder van beide ogen in een andere richting laten bewegen; terwijl het ene oog naar boven draait, kijkt het andere naar links ofwel het ene oog blijft stil staan terwijl het andere zich naar beneden beweegt. Deze handeling kunnen wij op latere leeftijd niet meer nabootsen, trouwens deze periode verdwijnt ook spoedig bij den zuigeling.

De kleine is een reactie wezen.

Ook moet ge eens letten op de wijze, waarop de kleine reageert. Een deur wordt dicht geslagen en de zuigeling krimpt in elkaar; de lippen worden aangeraakt en de kleine maakt een zuigbeweging; een sterk licht schijnt in de ogen en de oogpupil wordt nauwer. Maar wel verreweg het meest interessant zijn de instincthandelingen waaruit de doelmatigheid van de natuur wel het duidelijkste blijkt.

Het bekendste voorbeeld hiervan is wel het zuigen, de drang naar voedsel.

Nauwelijks wordt het kindje de borst gegeven of in korte tijd klemmen de lippen zich luchtdicht aan de borsttepel en maken die doeltreffende bewegingen, die nodig zijn om de moedermelk in te zuigen.

Uit het dagboek van William Stern.

De grote kinderpsycholoog W. Stern wijst bovendien op een interessant verschijnsel, dat nl. de hongerige zuigeling zich wendt naar de kant van de moederborst vóórdat het die heeft aangeraakt; het zoekt de moederborst.

Hij heeft dit in het dagboek, dat hij over zijn oudste dochtertje aanlegde geconstateerd op de 3e dag en bij zijn zoontje op de 8ste dag.

„Wij maakten — aldus Stern — de proef, door het kind één uur, vóórdat het te drinken zou krijgen, in een kussen aan de rechter zijde van de moeder te leggen.

De kleine, die tot dan toe heftig op zijn handjes had gezogen, draaide zich naar rechts en ...... „zocht". Toen legden wij het aan de rechterzijde van de moeder: maar het duurde niet lang of het draaide het hoofdje naar links. Daarna legden wij het weer naar de linkerzijde terug. Hier lag het korte tijd rustig op de rug zonder op de vingertjes te zuigen; klaarblijkelijk had het nog geen gevoel van honger. Maar toen het onrustig werd, ging het hoofdje naar rechts nl. naar de moederborst en begon te zoeken. Bij deze proeven waren hoofd en de moederborst 10 cm. van elkaar verwijderd, terwijl de borst bedekt was.

Zo zien wij, hoe de drang naar zelfbehoud en voedsel reeds met een grote trefzekerheid werkt van het eerste ogenblik af der geboorte en hoe het vegetatieve en animale leven bij den pasgeborone in hoofdzaak op dezelfde wijze aanwezig zijn als bij den volwassene. Dit leven is ook het eerst noodzakelijke en moet tot basis dienen voor het hogere.

Journalistiek Leven in Curaçao.

20.

Lee maakte het niet lang. Hij was gehuwd met een Curaçaose, Margaritha Wilhelmina Engelbronn. Het burgerlijk huwelijk werd op Curaçao voltrokken op 21 April 1822. Getuigen bij de ondertrouw waren John Corser en William MacWhinter aan de kant van den bruidegom en Joseph Möller en Maria Wilhelmina Kamphuisen (weduwe van Johannes Adrianus Engelbronn) aan de kant der bruid. Nog geen twee jaar zijn ze gehuwd geweest, want op 35-jarige leeftijd stierf William Lee op 2 Augustus 1823. Hij is op Curaçao begraven op de Zuid-Oost hoek van het Protestantse kerkhof op Berg Altena. Op zijn graf, gebeiteld op een blauwe arduinsteen, leest men het volgende inschrift:

William Lee
Native of Edinburgh
Departed from live
Regretted by all
the 2nd August 1823
at the age of 35 years.

Daar rust de man, die voor het eerst een drukkerij op Curaçao gebracht heeft, de eerste drukker, uitgever en redacteur.

Sedert 1818 werkten er op Lee's drukkerij echter **A. L. Statius Muller** en **J. F. Neuman** (Neumañ komt ook voor) Wzn., die in dienst bleven van Lee's weduwe. Mevrouw Lee overleed na 10 jaren op 29 Juli 1833. Beide genoemde heren werden toen door aankoop eigenaren van de drukkerij en dus ook van de krant. In de Familie Neuman is de drukkerij, die van tijd tot tijd van nieuwer materiaal voorzien werd, gebleven. Als eigenaren na genoemde Heren A. L. Statius Muller en J. F. Neuman Wzn., vindt men vermeld **A. L. Statius Muller & C. J. & A. H. Neuman Fzn.**, dan **C. J. & A. W. Neuman Fzn.** (Statius Muller is er toen dus uitgegaan), en tenslotte **J. P. E. Neuman**, van wien in 1908 **C. Gorsira** de gehele onderneming gekocht heeft. Deze C. Gorsira overleed in 1949, waarna zijn zoon **Pieter Carel Gorsira** de zaak voortzette onder de naam Weduwe C. Gorsira of Erven C. Gorsira. Deze Pieter Carel Gorsira deed veel voor verbetering van het bedrijf en liet gelijk opgemerkt in 1929 de drukkerij van het perceel Herenstraat 20 naar achter de Fortkerk verhuizen. In 1938 is Pieter Carel Gorsira zelf eigenaar van het bedrijf geworden.

Eerste drukkerij van het Vicariaat.

Het zou tot 1843 duren eer een tweede drukkerij op Curaçao kwam. In 1843 stichtte Mgr. Martinus J. Niewindt, de eerste Apostolisch Vicarius van Curaçao een drukkerij te Barber (G. J. M. Dahlhaus O.P., Levensschets, blz. 304). Heeft Mgr. Niewindt reeds voordien een drukkerijtje gehad? Hij heeft in 1824 een catechismus in het Papiament doen drukken, waarvan een exemplaar in de Archieven van het Apostolisch Vicariaat Curaçao berust. Het boekje is zeer primitief gedrukt, doch wáár is niet meer te achterhalen.

In Nederland werd juist de grote strijd der pers, met name die der Katholieke pers gevoerd. Het was de tijd van Joachim. G. Le Sage ten Broek, den pionier der katholieke pers in Nederland, die tevens opkwam voor vrije school, een strijd die ook hier later zou moeten worden gestreden en waartoe Mgr. Niewindt die op alles bedacht was — zijn betekenis voor Curaçao is slechts bij benadering te vatten — reeds de wapenen smeedde.

Deze drukkerij werd — hoe ongelooflijk het ook schijnen mag — in Barber gevestigd, in die dagen van nog gebrekkiger vervoer dan thans ver uit het middelpunt der samenleving gelegen. Mgr. Niewindt, die zijn drukkerij stichtte ter voorziening in school- en kerkboeken , zal niet hebben kunnen dromen van een blad en nog minder zal deze kerkvoogd voorzien hebben, hoe uit zijn schamele „Drukkerij van het Vicariaat" juist een eeuw later — 98 jaar — een der best geoutilleerde drukkerijen van het staatsdeel zou groeien, waar behalve een eigen katholiek dagblad, nog een reeks van weekbladen en anderen uitgaven verschijnen.

In 1870 onder den eersten Dominicaansen Apostolisch Vicarius, Mgr. Petrus A. H. J. van Ewijk O.P., was de drukkerij nog te Barber. In het begin van 1871 of '72 werd zij verplaatst en kwam zij onder het Vicariaatshuis aan de Waterkant (het tegenwoordige Brionplein, dat in 1921 naar den groten Curaçaosen held werd hernoemd).

In 1875 werd zij al weer verplaatst en wel naar Pietermaai in een der huurhuisjes aan de Zuidkant der Kerk. In 1883 kwam zij onder de Club der St. Jozef-gezellenvereniging eveneens op Pietermaai. Toen in 1884 de jongensschool te Pietermaai begon werd de drukkerij terug geplaatst naar een huurhuisje aan de Zuidkant der Kerk, totdat besloten werd alles te verkopen aan Agostin Bethencourt, waar verder alles, ook de eind 1883 opgerichte Amigoe di Curaçao, zou worden gedrukt. Met Bethencourt werd een contract gemaakt om **voor 30 gulden 200 exemplaren** van de „Amigoe di Curaçao" te drukken!

Alras werden meer kranten gedrukt, zowel de oude **La Union** (nr. 40) van den groten Pater Ludovicus Jansen O.P., als nadat deze gestaakt was, het te felle blaadje **La Luz** (nr. 71), dat wel menende katholieke leken stichtten om de aanrandingen van geloof en zeden, zoals die gepleegd werden door een menigte andere bladen (De Vrijmoedige, De Wekker e.a.) te lijf te gaan. De financiers dezer bladen bewerkten Bethencourt de Amigoe di Curaçao niet meer te drukken; La Luz was na 10 moedige uitvallen reeds ondergegaan, gelijk in „Gouden Jubileum der Dominicaner Missie" (Nijmegen 1920) op blz. 173 beschreven staat.

Tweede Drukkerij van het Vicariaat.

Het is Mgr. Ambrosius J.J. van Baars O.P. geweest, die op 1 April 1900 een eigen drukkerij stichtte. De „Drukkerij van het Apostolisch Vicariaat" was herrezen.

Zij kwam in een huurhuisje aan de Consciëntiesteeg, vrijwel op dezelfde plaats als thans de Paulusdrukkerij. Kort daarna werd zij verplaatst naar de voormalige school van Van den Donk (dit is onder de kwartieren van den secretaris van de R.K. Volksbond tegenover de St. Annakerk aan de overzijde van de Consciëntiesteeg).

In 1909 kwam de Drukkerij van het Vicariaat onder de kundige leiding van Frater Maria Romualdus (Bogaers). Deze bracht in 1919 de drukkerij van het Vicariaat over naar het in 1886 gestichte St. Thomascollege waar zij tot Februari 1941 bleef.

Inmiddels was Frater M. Romualdus opgevolgd door Frater Maria Dominicus (Donders), die de drukkerij zonder dat een der vele uitgaven gestaakt behoefde te worden in de loop van Februari 1941 bij gedeelten overbracht naar het inmiddels opgetrokken gebouw der St. Paulus-drukkerij aan de Conciëntiesteeg, waar een gedeelte der vroegere huurhuisjes was afgebroken.

De regerende kerkvoogd, Mgr. Petrus I. Verriet O.P., had maatregelen getroffen het werk zijner voorganger in letterlijke zin uit te bouwen, door aan de Consciëntiesteeg een afzonderlijk gebouw te stichten, waarin zowel de geheel heringerichte Drukkerij van het Vicariaat alsook de redactiekantoren van het te stichten katholieke dagblad van de Curaçaose eilanden zouden worden gehuisvest. Een gelukkige omstandigheid bracht mede, dat de nieuwe drukpers aankwam vóór de tweede wereldoorlog haar komst voor onbepaalde tijd zou hebben uitgesteld.

Wordt vervolgd.

De Redactie zegt hartelijk dank voor haar toegezonden aanvullingen. Zij stelt toezending hiervan, van biographische en alle andere biezonderheden, van oude nummers enz. op hoge prijs. Wie kan ons iets mededelen over een blad „De Cactus", dat hier verschenen moet zijn, waarschijnlijk op de Isla?